

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(بازنگری شده)

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مدیریت کشاورزی

گروه: مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

محضوب جلسه شماره ۶۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۹

کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه درسی: کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی

۱) برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی در جلسه شماره ۶۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی بازنگری و تصویب شد.

۲) برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی از تاریخ تصویب جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد "مدیریت کشاورزی، مصوب جلسه شماره ۳۲۱ مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی" شد.

۳) برنامه درسی فوق الذکر از تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ برای تمامی دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌کنند برای اجرا ابلاغ می‌شود.

۴) برنامه درسی فوق الذکر برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ در دانشگاه‌ها پذیرفته می‌شوند قابل اجرا است.

۵) این برنامه درسی از تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ به مدت پنج سال قابل اجرا و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوہ ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی

۱- مقدمه

افزایش جمعیت و درآمد در جوامع «کشاورزی بنیاد»، «در حال گذار» و «شهری شده»، نیاز به تولید و عرضه محصولات کشاورزی را افزایش داده است. پاسخگویی به تقاضای جهانی روزافزون نسبت به محصولات کشاورزی، نیازمند مدیران شایسته برای تولید، توزیع، فرآوری و تجارت محصولات کشاورزی است لذا مدیریت دانشبنیان در بخش کشاورزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

به جریان اندختن فعالیت‌های تولیدی، اقتصادی و خدماتی، در گرو استفاده از دانش، بینش و مهارت‌های مدیریتی است. تلفیق کشاورزی و صنعت در قالب «کشت و صنعت‌ها»، «تجمعی واحدهای کوچک زراعی در قالب تعاونی‌ها»، «توسعه واحدهای کشاورزی تجاری»، «توسعه فرآیندهای خصوصی‌سازی» و نظایر این‌ها، با بهره‌گیری از مدیران توانمند در سطوح مختلف امکان‌پذیر است. مدیران باید بتوانند نسبت به پیشبرد نظام‌مند فعالیت‌های کوتاه، میان، دراز مدت و راهبردی اقدام کنند و در این راستا، به سازماندهی، برآمدگیری، هدایت، اجراء و کنترل فعالیت‌های توسعه‌ای در بخش کشاورزی اهتمام بورزند. ایجاد هماهنگی‌های گروهی، بین گروهی و نظام‌بخشی به عوامل انسانی، تجهیزات و تأسیسات در مزرعه و بخش اجرا، نیازمند مدیران شایسته است. در این راستا لازم است اقدامات آموزشی در سطوح میانی و عالی انجام شود.

۲- تعریف و هدف

دوره کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی به عنوان یکی از مقاطع آموزش عالی رسمی و مرحله‌ای عالی‌تر از دوره کارشناسی است. این دوره به نحوی برنامه‌ریزی شده است که دانشجویان ورودی از رشته‌های مجاز، طی دو سال بتوانند دانش‌آموخته دوره کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی بشوند.

هدف اصلی از ارائه دوره کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی، تربیت افراد برخوردار از دانش، بینش و مهارت‌های لازم در حوزه‌هایی از قبیل کارآفرینی، بازاریابی و توزیع، تأمین مالی، مدیریت ریسک، محیط زیست، ایمنی غذایی، اخلاق کسب و کار و غیره است تا بر اساس نگرش جامع، فرآیند پیشرفت و توسعه کشاورزی را مدیریت کنند.

۳- ضرورت و اهمیت

الف - تربیت مدیران کارآمد، شایسته و مسئولیت‌پذیر برای اداره ثمربخش واحدهای کشاورزی، کشت و صنعت‌ها، تعاونی‌ها، شرکت‌های سهامی زراعی.

ب - تربیت مدیران توانمند و برانگیخته برای اداره بهینه فعالیت‌های مراکز صنعتی، مدیریت شهرستان، مدیریت استان و مدیریت واحدهای ستادی وزارت جهاد کشاورزی و سایر نهادهای دولتی و عمومی غیردولتی مرتبط.

- ج- تربیت مدیران شایسته و جامع نگر برای توسعه، رشد و ارتقاء رقابت پذیری بنگاه های کسب و کار کشاورزی از طریق مدیریت بهینه بازاریابی داخلی و خارجی، تأمین نهاده ها و خدمات مورد نیاز و توزیع و فرآوری.
- د- تربیت ناظران و ارزشیابان سرمایه گذاری در بخش کشاورزی

۴- طول دوره و شکل نظام

مطابق خواص و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

۵- تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی به شرح زیر است:

واحد	دروس
۱۲	دروس تخصصی
۱۴	دروس اختیاری
۶	پایان نامه
۳۲	جمع

۶- نقش و توانایی دانش آموختگان

کارشناس ارشد مدیریت کشاورزی ضمن کسب دانش مدیریت، باید برای پیاده کردن فعالیت های سرنوشت ساز توسعه کشاورزی بتواند اقدام نماید. برخی از چشم اندازهای مورد نظر در مدیریت کشاورزی در حیطه های سازماندهی، برنامه ریزی، هدایت، اجرا، کنترل و ارزشیابی شامل مواردی از قبیل مدیریت مزرعه، مدیریت توزیع، مدیریت فرآوری محصولات کشاورزی، اجرای برنامه های کوتاه، میان و دراز مدت متکی بر فعالیت های گلیدی بازارهای در حال گسترش محصولات کشاورزی، حمایت از اقتصاد کشاورزی در حال توسعه، انتخاب بازارهای جایگزین برای تولیدات کشاورزی، فراهم سازی اعتبارات مالی برای توسعه فرصت های کشاورزی و غذایی، فراهم سازی زیرساخت های کشاورزی، حفاظت از اراضی کشاورزی، کنترل محیط زیست، مدیریت منابع طبیعی تجدید شونده، بهبود تعذیه و سلامت و ایمنی غذایی، توسعه فعالیت کشت و صنعت ها، تعاونی های کشاورزی و ارتقاء سطح تولیدات کشاورزی و فرآوری محصولات کشاورزی، همراه با واردات و صادرات محصولات کشاورزی به بازارهای مصرف می شود.

فصل دوم

جداول دروس دوره کارشناسی ارشد
رشته مدیریت کشاورزی

۱- دروس تخصصی

ردیف	نام درس	فارسی	انگلیسی	تعداد واحد			تعداد ساعت			پیش نیاز
				ج	ع	ن	ج	ع	ن	
۱	مدیریت مالی واحدهای کشاورزی	Farm Financial Management		۲	۰	۳۲	۲	۰	۲	ندارد
۲	مدیریت منابع طبیعی	Natural Resources Management		۲	۰	۳۲	۲	۰	۲	ندارد
۳	کاربرد آمار در مدیریت کشاورزی	Application of Statistics in Agricultural Management		۱	۱	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	ندارد
۴	ارزشیابی پروژه	Project Appraisal		۲	۰	۳۲	۲	۰	۲	ندارد
۵	روش تحقیق در مدیریت کشاورزی	Research Methods in Agricultural Management		۲	۰	۳۲	۲	۰	۲	ندارد
۶	اقتصاد تولید کشاورزی	Agricultural Production Economics		۲	۰	۳۲	۲	۰	۲	ندارد
	جمع			۱۱	۱	۱۷۶	۱۲	۱	۱۶	۱۹۲

* دروس اختیاری *

ردیف	نام درس	فارسی	انگلیسی											
			تعداد ساعت		تعداد واحد		ن		ج	ع	ن	ج	ع	ن
پیش‌نیاز	ن	ج	ع	ن	ج	ع	ن	ج	ع	ن	ج	ع	ن	
۰۷	تحقیق در عملیات در مدیریت کشاورزی	Operation Research in Agricultural Management	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۰۸	تحلیل نظامهای بهره‌برداری در واحدهای تولیدی کشاورزی	Analysis of Farming Systems in Agricultural Units	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۰۹	مدیریت محیط زیست	Environmental Management	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۱۰	برنامه‌ریزی کشاورزی	Agricultural Planning	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۱۱	حقوق و قوانین در کشاورزی	Laws and Regulations in Agriculture	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۱۲	تحلیل بازار و سیاست‌های کشاورزی	Agricultural Markets and Policies Analysis	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۱۳	فناوری اطلاعات در مدیریت کشاورزی	Information Technology in Agricultural Management	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۱۴	مدیریت منابع انسانی و رفتار سازمانی	Organizational Behavior and Human Resources Management	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۱۵	مدیریت بازاریابی کشاورزی	Agricultural Marketing Management	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۱۶	مدیریت ریسک در کشاورزی	Agricultural Risk Management	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۱۷	توسعه کسب و کارهای کشاورزی	Agribusiness Development	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع
۱۸	کارآفرینی کشاورزی	Agricultural Entrepreneurship	ندارد	۲۲	۰	۲۲	۲	۰	۲	ج	ع	ن	ج	ع

۱۴*** واحد از جدول دروس اختیاری، انتخاب شود.

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی

عنوان درس به فارسی: مدیریت مالی واحد های کشاورزی	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری	دروس پیش نیاز:
عنوان درس به انگلیسی: Farm Financial Management	۱	۲	تخصصی	۰ واحد عملی	ندارد
		۳۲			

آموزش تکمیلی عملی: دارد   ندارد
 سفر علمی   آزمایشگاه   سمینار   کارگاه

هدف: آشنا ساختن دانشجویان رشته مدیریت کشاورزی با مبانی مدیریت مالی و کشاورزی و تامین سرمایه

رئوس مطالب:

مفهوم مدیریت مالی - قلمرو امور مالی - چرخه امور مالی - تامین مالی کشاورزی - صورتحابهای مالی (سود و زیان و ترازنامه) - تجزیه و تحلیل نسبت های مالی - بودجه بندی نقدی - اوراق بهادر و استناد تجاری - منابع تامین مالی - ویژگیهای منابع مالی - سرمایه گذاری در شرایط عدم اطمینان - روشهای سرمایه گذاری و تصمیم گیری تحت شرایط پر مخاطره (ریسک) - نرخ بازدهی سرمایه گذاری - بازار بورس - نقش بانکهای تجاری و تخصصی در سرمایه گذاریها - انواع بدھی ها - اداره انبار و موجودی کالا - اداره مطالبات و بدهکاران - اعتبار - ضمانت نامه های مالی - مدیریت اعتبارات کشاورزی و ریسک اعتبارات.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پژوهه	سایر (یه اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

۱. فردوسیون و بریگام، ی. ۱۳۸۴. مدیریت مالی. (ترجمه: عبده تبریزی، ح. و مشیرزاده، ب.). انتشارات آگاه.
۲. انجمن حسابداری رسمی آمریکا (AICPA). ۱۳۸۶. حسابداری و حسابرسی واحدهای تولید کننده محصولات کشاورزی و تعاوینهای کشاورزی. (ترجمه: قوامی، م). انتشارات بررسی های فنی و حرفه ای سازمان حسابرسی.
۳. انجمن حسابداران کانادا. ۱۳۸۶. حسابداری برای مدیریت موقع مزرعه "کارداری گوشنی و شیری". (ترجمه: ملک آرایی، ن و فرزین، ع). شورای مدیریت واحدهای کشاورزی کانادا.
4. Black, J. J. 2011. Financial aspects of farm management-With information on borrowing, Hire Purchase and Returns. READ BOOKS.
5. Gloy, B. A., & LaDue, E. L. 2003. Financial management practices and farm profitability. Agricultural Finance Review, 63(2), 157-174.

نامه دانشگاه	۰ واحد نظری ۲ واحد عملی	نوع واحد: شخصی	تعداد واحد: ۲	تعداد ساعت: ۳۲	ردیف درس: ۰۲	عنوان درس به فارسی: مدیریت منابع طبیعی
		■ ندارد □ دارد	■ ندارد □ دارد	آموزش تکمیلی عملی:	□ آزمایشگاه ■ کارگاه □ سینار	عنوان درس به انگلیسی: Natural Resources Management

هدف: آشنایی با الگوهای استفاده بهینه از منابع طبیعی و مدیریت آن

رنوس مطالب:

آشنایی و تعریف منابع طبیعی، تقسیم بندی منابع طبیعی، الگوهای برداشت بهینه از منابع طبیعی، تفاوت منابع تجدید پذیر و تجدید ناپذیر در برداشت، اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری در مدیریت منابع طبیعی، تصمیم‌گیری ساختاردهی شده در مدیریت منابع طبیعی، کار گروهی با ذی‌نقشان در مدیریت منابع طبیعی، بازار زمین‌های کشاورزی، تعریف اجراء و نحوه برداشت از زمین در سیستم‌های مختلف مالکیت، مالکیت منابع آب، نحوه برداشت بهینه از آب‌های جاری و آب‌های زیرزمینی، تعیین قیمت آب، مدیریت تقاضای آب، مدیریت عرضه آب، الگوهای برداشت از منابع شیلاتی، جنگل و برداشت بهینه از آن،

توصیه می‌شود که دانشجو در مورد یکی از منابع طبیعی تحقیق نموده و گزارش نماید.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	ازمون نهایی	پرورده	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۲۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

۱. پیر، ن. ر. و هیگتر، ک. ۱۳۸۱. برنامه‌برزی محیطی برای توسعه زمین. (ترجمه: بحرین، ح و کرسن، ک). انتشارات دانشگاه تهران
2. Conroy, M. J., & Peterson, J. T. 2012. Decision making in natural resource management: A structured, adaptive approach. John Wiley & Sons.
3. Grimble, R., & Wellard, K. 1997. Stakeholder methodologies in natural resource management: a review of principles, contexts, experiences and opportunities. Agricultural systems, 55(2), 173-193.
4. Lynch, D. R. 2009. Sustainable natural resource management: For Scientists and Engineers. Cambridge University Press.
5. Menzies, C. R. (Ed.). 2006. Traditional ecological knowledge and natural resource management. U of Nebraska Press.
6. Negi, S. S. 2001. Participatory natural resource management. Indus Publishing.
7. Shenk, T. M., & Franklin, A. B. (Eds.). 2001. Modeling in natural resource management: development, interpretation, and application. Island Press.

عنوان درس به فارسی: کاربرد آمار در مدیریت کشاورزی	رده درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	واحد نظری واحد عملی
عنوان درس به انگلیسی: Application of Statistics in Agricultural Management	۰۳	۲	تخصصی	۱ واحد نظری ۱ واحد عملی
		تعداد ساعت: ۴۸		■ ندارد ☒ دارد ☐

آموزش تكميلي عملی: ندارد دارد
 سفر علمي سمينار آزمایشگاه کارگاه

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با تکنیک های آمار استنباطی و تحلیل اقتصاد سنجی در بخش کشاورزی

رئوس مطالب:

الف) نظری :

مفهوم آمار - سطوح اندازه گیری متغیرها - آمار توصیفی (معیارهای تعاملی به مرکز و پراکندگی) - آمار استنتاجی - برآورد نقطه ای و برآورد فاصله اطمینان - آزمون فرضیه ها درباره یک جامعه دو جامعه مستقل و مرتبط (میانگین - واریانس -نسبت ها) - خطای نوع اول و دوم - آنالیز واریانس یک طرفه و دو طرفه - همبستگی و ضرایب همبستگی - مقدمه ای بر تحلیل رگرسیون ساده - برآورد معادله رگرسیون - ضریب تعیین R^2 و مفهوم آن - تحلیل اجزای باقیمانده (آزمون فرضیه) - آزمون های ضرایب معادله رگرسیون - رگرسیون های چند متغیره - مقدمه ای بر مشکلات خود همبستگی و واریانس ناهمانی و همخطي (شناسایی و نحوه رفع آنها) - آزمون های ناپارامتری (آزمون ون وینسی و کروسکال والیس و ویلکاکسون و...)

ب) عملی:

آشنا ساختن دانشجویان با برخی نرم افزارهای مناسب تحلیل های آماری و اقتصاد سنجی به منظور تمرین عملیاتی سرفصل های نظری یاد شده از طریق کار با کامپیوتر.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پژوهه	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

- Black, Ken. 2007. Business statistics: Contemporary decision making. Second edition, West Publishing Company.
- Kohler, H. 2002. Statistics for business and economics. South-Western, Thomson Learning, Inc.
- نوفستی، م. ۱۳۹۳. آمار در اقتصاد و بازارگانی. انتشارات موسسه خدمات فرهنگی رسا.
- گجراتی، د. ۱۳۹۲. اصول اقتصاد سنجی (ترجمه ابریشمی، ح). انتشارات دانشگاه تهران.

دروزنه پرس پارس دانشگاه تهران	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی	نوع واحد: تخصصی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	ردیف درس: ۰۴	عنوان درس به فارسی: ارزشیابی پروژه
		آموزش تکمیلی عملی: ☒ ندارد ☐ دارد	آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار		عنوان درس به انگلیسی: Project Appraisal

هدف: آشنایی دانشجویان با ارزشیابی و تحلیل مالی و اقتصادی پروژه های کشاورزی

رنوس مطالب:

تعاریف و مفاهیم (پروژه، فعالیت، ارزیابی، ارزشیابی) - جایگاه پروژه در برنامه و اهمیت آن - مراحل تهیه پروژه های کشاورزی (شناصایی، تهیه، ارزیابی، اجرا، ارزشیابی) - اطلاعات اساسی لازم برای ارزیابی و ارزشیابی - هزینه های و درآمدهای پروژه و انواع آن - ارزش زمانی پول - روش های ارزیابی (زمان برگشت سرمایه، نرخ بازده متوسط، ارزش حال فایده خالص، نرخ بازده داخلی، نسبت فایده به هزینه، نسبت فایده خالص به سرمایه) - تحلیل حساسیت هزینه ها و درآمدها - ریسک و عدم حتمیت در تحلیل پروژه ها - اصول و روش های ارزیابی سریع شاخص ها و نشانگرهای نظارت بر پروژه های کشاورزی - معیار های ارزیابی تنزیلی و غیر تنزیلی

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	%۲۰	-

منابع:

۱. گی تینگر، پ. ۱۳۷۵. تحلیل اقتصادی طرحهای کشاورزی. (ترجمه: کرباهی، م)، مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ سوم، تهران.
۲. اسدی، ع و شریف زاده، ا. ۱۳۹۰. ارزیابی پیامدگرا در فرایند توسعه پایدار، انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تهران.
۳. گوئل، ا. ۱۳۷۸. شاخص شناسی در توسعه پایدار، مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی.

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق در مدیریت کشاورزی	عنوان درس به انگلیسی: Research Methods in Agricultural Management
تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ رده درس: ۰۵	
نحوه واحد: • واحد نظری • واحد عملی	آموزش تكميلي عملی: ☒ ندارد ☐ دارد

سفر علمی آزمایشگاه کارگاه سمینار

هدف: شناخت و کاربرد روش‌های تحقیق در مدیریت کشاورزی

رئوس مطالب :

تعریف مفاهیم (روش، تکنیک، روش‌شناسی و ...)، تفاوت‌های عمدۀ روش‌های تحقیق در علوم انسانی و علوم طبیعی، سطوح مختلف تحقیق (اکشافی، توصیفی، تبیینی)، بیان مأله تحقیق، هدف‌گذاری در تحقیق، مراحل و فرآیند پژوهش در تحقیقات مدیریت کشاورزی، اصول بررسی و تقدیم‌نابغ و تدوین چارچوب نظری تحقیق در مطالعات مدیریت کشاورزی، طبقه‌بندی انواع روش‌های تحقیق (آزمایشی - غیرآزمایشی و سایر روش‌های تحقیق)، سطوح اندازه‌گیری (اسمی، ترتیبی، فاصله‌ای، نسبی)، مقیاس‌سازی در تحقیق، انواع فرضیه و نحوه دستیابی به فرضیه‌های تحقیق، تعریف نظری و عملی متغیرها، اصول تدوین پرسشنامه‌های تحقیقاتی، اعتماد یا پایایی و اعتبار یا روایی ابزار اندازه‌گیری، روش‌های گردآوری داده‌ها (پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده و ...)، جامعه آماری و نمونه، روش‌های نمونه‌گیری، روش برآورد حجم نمونه، اصول تحلیل داده‌های ثانویه در تحقیقات مدیریت کشاورزی، کاربرد تحقیق مدیریت کشاورزی در برنامه‌ریزی‌های توسعه کشاورزی، روش‌های استخراج و کدگذاری داده‌ها، روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها (داده‌های اولیه و داده‌های ثانویه)، اصول تدوین گزارش تحقیق، آشایی با تهیه و تدوین پروپزال.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

۱. سرمهد، ز. و حجازی، ا. و بازرگانی، ع. ۱۳۸۱. روش تحقیق در علوم رفتاری، انتشارات آگام.
۲. عمدی، ع. ۱۳۷۹. نظریه نمونه‌گیری و کاربردهای آن، مرکز تشریفات دانشگاهی.
۳. کرلینجر، ف. ن. ۱۳۷۶. مبانی پژوهش در علوم رفتاری، (ترجمه: شریفی، ح)، جلد یک و دو، تهران: انتشارات آواز نور.
4. Timmey, 1997, Social research: issues, methods & processes.

۲ واحد نظری
۰ واحد عملی

نوع واحد:
تخصصی

تعداد واحد:
۲
تعداد ساعت:
۳۲
ردیف درس:
۶

عنوان درس به فارسی:
اقتصاد تولید کشاورزی
عنوان درس به انگلیسی:
Agricultural Production Economics

آموزش تکمیلی عملی:
 ندارد   دارد
 آزمایشگاه   کارگاه   سفر علمی   سمینار

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول اقتصادی تولید محصولات کشاورزی و تخصیص بهینه نهاده‌ها

رئوس مطالب:

رفتار تولید کننده - تعریف اقتصاد تولید - رابطه بین نهاده‌ها و ستاده‌ها - مفهوم تابع تولید - نواحی سه‌گانه تولید -
 کشش تولید - ترکیب نهاده‌ها (جانشینی - مکمل) - منحنی تولید همسان - کشش جانشینی - منحنی امکانات تولیدی
 (محصولات رقیب - مکمل - توابع تولید همگن - ارزش تولید نهایی) - هزینه‌های تولید - کشش هزینه -
 بازده نسبت به مقیاس - توابع همگن - قضیه اول - بهینه‌یابی (حداکثر سازی سود - حداقل سازی هزینه) - خلاصه‌ای از
 فرم‌های تابعی تولید معروف در بخش کشاورزی - کارایی (فنی - تخصیصی - اقتصادی) - بهره‌وری (جزئی - کلی) -
 روش‌های اندازه گیری بهره‌وری و کارایی (پارامتری و ناپارامتری) - اقتصاد مقیاس و اندازه بهینه واحدهای تولید
 کشاورزی.

روش ارزیابی (درصد)

مبانی ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

۱. پخشوده، م و اکبری، ا. ۱۳۸۴. اقتصاد تولید محصولات کشاورزی. دانشگاه کرمان.
۲. دیرتین، د. ل. ۱۹۸۶. (ترجمه: موسی نژادم و نجار زاده، ر.). انتشارات موسسه تحقیقات اقتصادی دانشگاه تربیت مدرس.
۳. امامی میدی، ع. ۱۳۷۹. اصول اندازه گیری کارایی و بهره‌وری. موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازارگانی.

4. Beattie, B. R. and C. R. Taylor, 1987. "The economics of production" Montana State University Press.

عنوان درس به فارسی: تحقیق در عملیات در مدیریت کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Operation Research in Agricultural Management	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ ردیف درس: ۰۷	نوع واحد: اختیاری واحد نظری واحد عملی	آموزش تکمیلی عملی: ☒ ندارد ☐ دارد سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار
--	--	--	---

هدف: آشنایی با الگوهای برنامه ریزی ریاضی و کاربرد آنها در تخصیص بهینه منابع تولیدی در تولید محصولات و تجزیه و تحلیل های اقتصادی در تصمیم گیریهای کشاورزی.

رنوس مطالب:

پیدايش تحقیق در عملیات - ماهیت و مفهوم تحقیق در عملیات - کاربرد تحقیق در عملیات - مفهوم بهینه سازی - مسائل برنامه ریزی در واحدهای زراعی - برنامه ریزی خطی و مسائل مختلف آن - انواع مدل‌های برنامه ریزی خطی (پیوسته، اعداد صحیح، حمل و نقل ساده و مرکب، آرمانی و ....) - روش های حل مدل های برنامه ریزی خطی (ترسیمی و سیمپلکس) - ماهیت و مفهوم تحقیق در عملیات - برنامه دوگان و تفسیر اقتصادی آن - تجزیه و تحلیل حسابی و برنامه ریزی پارامتریک و مفاهیم اقتصادی آن - آشنایی با مدل های برنامه ریزی غیر خطی - آشنایی با برخی از نرم افزارهای مناسب برنامه ریزی ریاضی در حل مسائل کشاورزی و تجزیه و تحلیل اقتصادی و مدیریتی از نتایج آنها.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

- سلطانی، غ. زیبایی، م. کهخا، ۱. ۱۳۷۸. کاربرد برنامه ریزی ریاضی در کشاورزی- سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی وزارت کشاورزی.
- مهرگان، م. ۱۳۷۷. - پژوهش عملیاتی (برنامه ریزی خطی و کاربرد آن)- نشر کتاب دانشگاهی.
3. Hillier, Frederick and Lieberman, Gerald. 2009. Introduction to operations research. McGraw-Hill.

	۲ واحد نظری	نوع واحد:	تعداد واحد:	رده درس:	عنوان درس به فارسی:
۱ واحد عملی	اختیاری	تعداد ساعت:	۳۲	۰۸	تحلیل نظامهای بهره‌برداری در واحدهای تولیدی کشاورزی
					عنوان درس به انگلیسی:
		آموزش تکمیلی عملی:	☒ ندارد ☐ دارد		Analysis of Farming Systems in Agricultural Units
		آزمایشگاه	☐ کارگاه ☒ سینیار		
		سفر علمی			

هدف: شناخت و بررسی انواع نظامهای بهره‌برداری در مناطق روستایی و کشاورزی

رئوس مطالب:

مفاهیم و اصطلاحات نظام بهره‌برداری، واحدهای تولیدی و غیره، بررسی عناصر درون‌ساختی نظام بهره‌برداری، تأثیر مالکیت و حاکمیت در نظام ارضی، نقش عامل کار در تعیین سرنوشت نظامهای ارضی، مروری بر نظامهای بهره‌برداری از زمین در بلوک شرق (ساختار اراضی، تحولات در نظام زمین‌داری، طرح تعاونی‌های کشاورزی)، اشکال خصوصی تولید، ارزیابی اشکال مختلف بهره‌برداری (کلکتیوها، وضع تولید، ساختار اقتصادی کشاورزی برنامه‌ریزی‌ها)، مروری بر اقتصاد کشاورزی و نظامهای بهره‌برداری از اراضی در کشورهای بلوک غرب (موقعیت واحدهای بهره‌برداری، نوع واحدهای بهره‌برداری)، حقوق توارث و انتقال، سازماندهی بازارگانی کشاورزی، تحولات نظام ارضی، نقش بهره‌برداری‌های دهقانی در اقتصاد کشاورزی، موقعیت تولیدات کشاورزی در اشکال مختلف بهره‌برداری، نظامهای بهره‌برداری در ایران از گذشته تا حال، اشکال بهره‌برداری از زمین در دو دهه اخیر (بهره‌برداری دهقانی، چارچوب نظری) اشکال بهره‌برداری دهقانی (ویژگی‌ها، پراکندگی جغرافیایی و محدودیت‌های ناشی از عدم یکپارچگی، دوری و کوچکی قطعات)، نظام بهره‌برداری مبتنی بر سرمایه‌داری، بهره‌برداری مبتنی بر اجاره‌داری، بهره‌برداری مبتنی بر شرکت‌های سهامی زراعی، بهره‌برداری مبتنی بر تعاونی‌های تولید، بهره‌برداری مبتنی بر شرکت‌های کشت و صنعت، دگرگونی‌های نظام بهره‌برداری از اراضی زراعی (مسایل، مشکلات، موقعیت‌ها و ناکامی‌ها)، تعاونی‌های تولید، نظامهای تولید دائمی، نظامهای بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراعع، نظامهای بهره‌برداری از منابع آب، نظامهای کشاورزی پایدار مانند کشاورزی ارگانیک، کشاورزی حفاظتی، کشاورزی اجتماع پشتیبان، کشاورزی دقیق، کشاورزی دائمی یا پایا و کشاورزی انتقالی، مدیریت ریسک در نظامهای بهره‌برداری.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

۱. شعبانعلی فرمی، ح. و علی بیگی، ا. و شریف زاده، ا. ۱۳۸۳. رهایت‌ها و فنون مشارکت در ترویج کشاورزی و توسعه روستایی، موسسه توسعه روستایی ایران.
2. Darnhofer, Ika and Gibbon, David and Dedieu, Benoît. 2012. Farming systems research into the 21st century: The new dynamic: The new dynamic. Springer science & business media.
3. Dixon, J. A., Gibbon, D. P., & Gulliver, A. 2001. Farming systems and poverty: improving farmers' livelihoods in a changing world. Food & Agriculture Org.
4. Turner, B. L., & Brush, S. B. (Eds.). 1987. Comparative farming systems. Guilford Press.

عنوان درس به فارسی: مدیریت محیط زیست	رده درس: ۰۹	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: اختیاری	۰ واحد نظری ۱ واحد عملی
عنوان درس به انگلیسی: Environmental Management		۳۲		☒ آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ آزمایشگاه ☒ سمتار

هدف: آشنایی با الگوهای استفاده بهینه و مدیریت محیط زیست

رئوس مطالب:

ارزش محیط زیست و منابع طبیعی، ارزش وجودی و میراثی، اقتصاد و محیط زیست، چرخه تولید کالا در محیط زیست، تولید کالا و آلودگی، تعریف آلودگی، حداقل آلودگی قابل تحمل، هزینه آلودگی، راه حل کواز و راه حل بازار، سیاست‌های کنترل آلودگی، بازار و کالاهای زیست محیطی، کالاهای عمومی و کالاهای خصوصی، بهینه‌بایان تولید در محیط زیست، خدمات محیط‌زیستی نظام‌های کشاورزی، انواع پرداخت هزینه برای خدمات محیط‌زیستی و معیارها، رهیافت گام به گام توسعه پرداخت هزینه برای خدمات محیط‌زیستی نظام‌های کشاورزی، اهمیت چارچوب‌های قانونی پرداخت هزینه برای خدمات محیط‌زیستی و انواع آن شامل طرح‌های خصوصی و تجاری و عمومی، روش‌های ارزیابی مشروع و هزینه سفر، کاربرد روش فایده - هزینه در محیط زیست، آشنایی با انواع انرژی‌های پاک، انرژی و محیط زیست، اثرات توسعه بر محیط زیست و جریمه‌آلینده‌ها، مدیریت محیط زیست و اکوسیستم‌های مختلف. توصیه می‌شود که دانشجو در مورد یکی از مسائل محیط زیست و یا انواع آلودگی و طرق رفع آن تحقیق نموده و گزارش نماید.

روش ارزیابی (درصدی)

میان‌ترم	ازمون نهایی	پژوهش	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۲۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

۱. بیبر، ن. ر. و هیگیتز، ک. (ترجمه: بحرینی، ح و کربیعی، ک). برنامه‌ریزی محیطی برای توسعه زمین، انتشارات دانشگاه تهران.
2. Conroy, M. J., & Peterson, J. T. 2012. Decision making in natural resource management: A structured, adaptive approach. John Wiley & Sons.
3. Croitoru, L., & Sarraf, M. (Eds.). 2010. The cost of environmental degradation: case studies from the Middle East and North Africa. World Bank Publications.
4. Lynch, D. R. 2009. Sustainable natural resource management: For Scientists and Engineers. Cambridge University Press.
5. Menzies, C. R. (Ed.). 2006. Traditional ecological knowledge and natural resource management. U of Nebraska Press.
6. Negi, S. S. 2001. Participatory natural resource management. Indus Publishing.
7. Shenk, T. M., & Franklin, A. B. (Eds.). 2001. Modeling in natural resource management: development, interpretation, and application. Island Press.

عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Planning				
تعداد واحد: ۲ رده درس: ۱۰ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد: اختیاری آموزش تکمیلی عملی: ☒ ندارد ☐ دارد	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی		
سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سینما ☐ سمینار ☐				

هدف: آشنایی با اصول و روش‌های برنامه‌ریزی کشاورزی

رئوس مطالب:

مفاهیم برنامه‌ریزی کشاورزی، جایگاه بخش کشاورزی در برنامه‌های توسعه هفت و پنج ساله قبل و بعد از انقلاب و تحلیل و تبیین این برنامه‌ها، توسعه کشاورزی در برنامه‌های آمایش سرزمین ایران، سیاست‌ها و خط مژه‌های توسعه کشاورزی در برنامه‌های توسعه، اصول و مفاهیم برنامه‌ریزی شامل برنامه و برنامه ریزی، هدف، سیاست، برنامه اجرایی، طرح، ابعاد زمانی سیکل یک برنامه و برنامه‌ریزی، انواع برنامه ریزی کشاورزی، برنامه ریزی کشاورزی در سطح کلان و منطقه‌ای، تکنیک‌های برنامه‌ریزی کشاورزی، روش تعیین میزان بحرانی، قابلیت‌های منطقه‌ای کشاورزی ایران، منطقه‌بندی الگوهای کشاورزی (تکنیک تجویزی، تکنیک تجربی، تکنیک تک عنصری و چند عنصری، تکنیک‌های آماری شامل تجزیه و تحلیل خوش‌های، تجزیه و تحلیل ترکیبی)، سیستم‌های طبقه‌بندی کمی و کیفی اراضی (شاخص استوار، شاخص تبرلوگ سینگ، ...)، روش‌های به کارگیری سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) در برنامه‌ریزی کشاورزی، تحلیل فضایی برنامه‌های توسعه کشاورزی، معیار‌های انتخاب مکان استقرار فعالیت‌ها و روش‌ها و تکنیک‌های قابل استفاده در این خصوص، پیش‌بینی و برنامه‌ریزی کشاورزی، برنامه‌ریزی استراتژیک در بخش کشاورزی، چارچوب تدوین استراتژی در بخش کشاورزی، بررسی عوامل داخلی و خارجی، تجزیه و تحلیل سوات و شناسایی استراتژی‌های ممکن، قانون بازنگری و ارزشیابی برنامه و طرح‌های کشاورزی قبل و بعد از اجرا.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروردگار	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	%۲۰	-

منابع:

۱. تودارو، م. ۱۳۸۱. توسعه اقتصادی در جهان سوم، مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی.
۲. هایاس، ی و روتان، و. ۱۳۷۸. توسعه کشاورزی یک دیدگاه بین‌المللی، (ترجمه: کرباهن، م). وزارت کشاورزی.
۳. کلانتری، خ. ۱۳۹۲. مدل‌های کمی در برنامه‌ریزی (منطقه‌ای، شهری و روستایی)، نشر فرهنگ صبا.
۴. کلانتری، خ و شعبانعلی فمی، ح. ۱۳۸۷. اقتصاد توسعه کشاورزی، دانشگاه پیام نور.

عنوان درس به فارسی: حقوق و قوانین در کشاورزی					
عنوان درس به انگلیسی: Laws and Regulations in Agriculture					
نام درس: آموزش تکمیلی عملی ☒ ندارد ☐ دارد مکان: ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار	نوع واحد: ۲ واحد نظری ۰ واحد عملی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	رده‌ی درس: ۱۱		
هدف: آشنائی با مقررات و ضوابط حقوقی در کسب و کار کشاورزی					

رئوس مطالب:

مفاهیم کلیدی (قانون، حقوق، قانون‌گذاری و...)، اصول تفییج و نگارش قانون، قانون تجارت (معرفی انواع بنگاه‌های تجاری، شرکت‌های سهامی عام و خاص با مسئولیت محدود تضامنی، تعاونی‌ها و...)، چارچوب‌های حقوقی ناظر بر فعالیت این بنگاه‌ها، ضوابط و مقررات مربوط به ایجاد کسب و کار کشاورزی، انواع قراردادها در کشاورزی و الزامات آنها، انواع استاد تجاری رایج (چک، سفته، برات، ضمانتنامه بانکی)، قانون تجارت الکترونیک، قانون مالیات (انواع مالیات‌ها، ترخ‌های مالیاتی، فرآیندهای اخذ مالیات، معافیت‌های مالیاتی مرتبط با کسب و کار کشاورزی)، قانون کار و تأمین اجتماعی (ضوابط و مقررات مربوط به تعامل کارفرما و کارگر ضوابط مربوط به حداقل دستمزد، بازنیستگی، بیمه کار، حوادث و سوانح محیط کار و مسئولیت‌های حقوقی و قانون مرتبط با آن، نهادهای مدنی مرتبط با روابط کار)، سیاست‌های تأمین اجتماعی کشاورزی و مالیات بر زمین در جهان، قانون استاندارد (استانداردهای مربوط به بهداشت و سلامت محصولات کشاورزی و مواد غذایی و...)، قوانین و مقررات ایمنی غذایی در ایران و جهان، قوانین و موافقنامه‌های جهانی کلیدی در بخش کشاورزی (سیاست مشترک کشاورزی اتحادیه اروپا، گات، موافقنامه سازمان جهانی تجارت در خصوص کشاورزی، مذاکرات دوچه و....)، آشنایی با سازمان‌های بین‌المللی کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست، وضعیت ایران در پیمان‌های بین‌المللی کشاورزی، ضوابط و فرآیندهای قانونی تجارت محصولات کشاورزی، قانون مالکیت معنوی و دانش فنی و ظرایف حقوقی مرتقب بر آن، ضوابط مربوط به ثبت اختراعات و نوآوری‌ها، ضوابط قانونی مرتبط با کاربری و تقطیع اراضی کشاورزی، قوانین و مقررات تشکل‌های کشاورزی (تعاونی تولید، سهامی زراعی، کشت و صنعت، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی)، ضوابط قانونی واگذاری اراضی، ضوابط قانونی مرتبط بر برهه برداری از منابع آب کشاورزی، آئین دادرسی و ضوابط حقوقی ناظر بر فرآیند طرح دعاوی در محکمه و مراجع قضایی.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پژوهه	سایر (به اختصار مدرس درس)
%۲۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

- Barnes, A. J., Bowers, T., & Langvardt, A. W. 2004. Business law: The ethical, global, and e-commerce environment (p. 160). McGraw-Hill.
- Mann, R., & Roberts, B. 2013. Business law and the regulation of business. Cengage Learning.

عنوان درس به فارسی: تحلیل بازار و سیاست های کشاورزی	رده درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	تعداد ساعت:	۰ واحد نظری ۰ واحد عملی
عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Markets and Policies Analysis	ردیف درس:	۱۲	اختیاری	۳۲	
	آموزش تكمیلی عملی:	☒ ندارد ☐ دارد	☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار		

هدف: آشناسازی با مهارت‌های تحلیل بازارها و سیاست‌های اساسی کشاورزی در رابطه با مدیریت بنگاه‌های کشاورزی

رنوس مطالب:

- ۱- تبیین انگیزه‌ها و تحلیل انگیزه‌های اساسی مدیران بنگاه‌های تولیدکننده محصولات کشاورزی به کسب مهارت‌های تحلیلی سیاست‌های کشاورزی،
- ۲- مقایسه شکاف توسعه‌ای بنگاه‌های کشورهای توسعه با کشورهای در حال توسعه و لزوم کسب مهارت‌های نقش پردازی در بازارهای داخلی و خارجی مبادله‌ی نهاده‌ها، محصولات و بازرگانی و خدمات کشاورزی
- ۳- بررسی ساختار بازار محصولات و نهاده‌های کشاورزی
- ۴- بازارهای رقابتی، علل و عوامل شکست بازارهای رقابتی؛
- ۵- سیاست‌های کشاورزی - تعاریف، دلایل، ضرورتها، چهارچوب، هدف، فرآیند،
- ۶- تعاریف، تحلیل و کاربردهای ابزارهای سیاستی در انواع سیاست‌های قیمت نهاده و محصول؛ کلان اعتبار و بهره؛ و عمومی - سرمایه گذاری؛
- ۷- معرفی و تحلیل انواع سیاست‌های حمایتی دولتی شامل سیاست‌های تنظیم بازار، پرداخت جبرانی، بارانه به تولید، خرید تضمینی، قیمت تضمینی، سیاست اعتبارات کشاورزی، سیاست تحقیقات کشاورزی، سیاست‌های ارزی، خدمات زیربنایی و زیرساختی با معرفی ابزارهای سیاستی معمول، سیاست‌های تجارت بین‌الملل کشاورزی، اثرات حمایت از بخش کشاورزی توسط کشورهای OECD، دامپینگ و مقررات ضد دامپینگ، تعریف و سهمیه بندی.

روش ارزیابی پیشنهادی:

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرب درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

۱. حسین، ص. ۱۳۸۵. الگوهای اقتصادی تحلیل قیمت و سیاست کشاورزی، چاپ اول، انتشارات دانشگاه تهران.
2. Pearson, S. 2006. A framework for agricultural policy analysis, Stanford University, U.S.A.
3. Timmer, C.P. 1975. The political economy of rice in Asia: A methodological introduction," Food Research Institute Studies" 14, No.3, Pp 191-196.
4. Pearson, S. 2008. The policy analysis matrix in agricultural development, Stanford University, U.S.A.
5. Ellis, F. 1996. Agricultural policies in developing countries. Cambridge University Press.

عنوان درس به فارسی: فناوری اطلاعات در مدیریت کشاورزی	ردیف: درس: ۱۳	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: اختیاری	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی
عنوان درس به انگلیسی: Information Technology in Agricultural Management		تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تكمیلی عملی: ☒ ندارد ☐ دارد	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار

هدف: آشنایی با مفاهیم پایه فناوری اطلاعات و کاربرد آن در مدیریت کشاورزی

رنوس مطالب:

داده، اطلاعات و دانش، تعریف فناوری اطلاعات، تاریخچه فناوری اطلاعات، ارکان فناوری اطلاعات، پردازش اطلاعات، تعامل انسان و ماشین، جامعه اطلاعاتی، ارزش اطلاعات، مفهوم و انواع شبکه رایانه‌ای، شبکه جهانی وب و اینترنت، نقش فناوری اطلاعات در توسعه، سیاست‌های توسعه فناوری اطلاعات در نظام‌های کشاورزی، مرکز ICT روسایی، نظریه و سیستم‌های ارتباطات، مهارت‌های ارتباطی، سیستم‌های اطلاعاتی، سیستم‌های اطلاعات مدیریت، پایگاه داده‌ها، معماری اطلاعات، ویژگی‌ها فناوری‌های پیشرفته و برتر، سیستم‌های خبره و هوش مصنوعی، مدیریت دانش کشاورزی، تجارت الکترونیکی محصولات کشاورزی، فناوری اطلاعات و GIS در نظام‌های کشاورزی، اصول اخلاقی و امنیتی در شبکه‌های رایانه‌ای، موانع به کارگیری فناوری اطلاعات در مدیریت کشاورزی، رسانه‌های ارتباطی پیشرفته در مدیریت کشاورزی.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

- شعبانی فیض، ح و علی بیکن. ۱۳۸۳. تحلیلی بر جنبت و فناوری اطلاعات در کشورهای در حال توسعه، انتشارات دانشگاه الزهراء (س).
- برج، ح - گلوبالایرنیک، گ. ۱۳۷۲. سیستم‌های اطلاعاتی در تئوری و عمل (ترجمه: غبیب، م). مرکز آموزش مدیریت دولتی.

عنوان درس به فارسی: مدیریت منابع انسانی و رفتار سازمانی عنوان درس به انگلیسی: Organizational Behavior and Human Resources Management	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	ردیف درس: ۱۴	نوع واحد: اختیاری	 واحد نظری واحد عملی	 آموزش تکمیلی عملی: دارد	 آزمایشگاه	 سفر علمی	 سمینار
---	---	-------------------------------	------------------------------------	--	--	----------------------	---------------------	--------------------

هدف: آشنایی با روش‌های مدیریت منابع انسانی و رفتار سازمانی

سرفصل درس:

مفاهیم، اصطلاحات و تعاریف مدیریت، مولقه‌های اساسی مدیریت، سازماندهی، برنامه‌ریزی، هدایت اجراء، کنترل، منابع انسانی، رفتار سازمانی، ضرورت‌ها، قواعد رفتار در سازمان، نظریه‌های مدیریت منابع انسانی، کارایی، بهره‌وری، روش‌های افزایش بهره‌وری در سازمان، هدف‌گذاری، درک هنجارهای سازمانی، چالش‌ها مدیریت انسانی در سازمان، اهمیت بهینه‌سازی رفتار سازمانی، مدیریت رفتار، بهبود کیفیت، ارتقاء مهارت، افزایش بهره‌وری، تعدیل نیروی انسانی، راهکارهای جذب نیروی انسانی شایسته، توجه به جهانی شدن، مستولیت پذیری، ایجاد تغییر عقلایی، افزایش بازدهی، مهندسی مجدد، کنترل کیفیت جامع، توجه به روش مشتری‌مداری، توجه به بهبود مدام، سنجش و محاسبه دقیق زمان انجام فعالیت‌های سازمان، ساده سازی فعالیت‌ها، کاهش عملیات، مستند سازی روند تغییرات، افزایش کارایی افراد، بهبود مهارت‌های فردی مورد نیاز سازمان، توانایشدن برای گوش دادن مؤثر، باز خوردگیری صحیح، استفاده از سیستم پیشنهادها، تقویض اختیارات به نحو صحیح، به وجود آوردن تیم‌های اثر بخش، شناسایی و بازنگری رفتارهای سازمانی فرد، گروه و مؤسسه، روانشناسی سازمانی، جامعه‌شناسی سازمانی، شخصیت‌گرایی سازمانی، آزمون‌های سازمانی، ارزیابی چند بعدی عملکرد سازمانی^۱، دورکاری، سیاست‌های تعادل کار و زندگی^۲.

روش ارزیابی پیشنهادی:

صیان ترم	آزمون نهایی	پژوهه	سایر (به اختیار مدرس درس)
٪۲۰	٪۵۰	-	٪۲۰

منابع:

۱. هرسی، پ و بالانجارد، ک. ۱۳۸۵. مدیریت رفتار سازمانی (کاربرد منابع انسانی). (ترجمه: علائمه بد. ع). موسسه انتشارات امیر

کبیر.

^۱ - Multidimensional assessment of organizational performance
^۲ - work-life balance

عنوان درس به فارسی: مدیریت بازاریابی کشاورزی	تعداد واحد: ۲ زدیف درس: ۱۵ تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد: اختیاری واحد نظری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Marketing Management
		☒ ندارد ☐ دارد ☐ آزمایشگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار		

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول بازاریابی محصولات کشاورزی

رئوس مطالب:

تعریف و نقش بازاریابی محصولات کشاورزی، ویژگیهای محصولات کشاورزی و مقایسه آنها با خصوصیات سایر محصولات نظامهای بازاریابی، انواع بازاریابی، ساختارها و قوانین بازارهای محصولات کشاورزی، مسیرها و کانالهای بازاریابی محصولات کشاورزی، مدیریت بازاریابی شامل: مدیریت ریسک، حاشیه بازاریابی و روش‌های برآورده آن، تحلیلهای اقتصادی بازاریابی، ارزش افزوده و هزینه‌های بازاریابی، کارای سیستم بازاریابی و نحوه برآورده آن، مسائل و مشکلات بازاریابی محصولات کشاورزی ایران - آمیخته بازاریابی - p های جدید آمیخته بازاریابی - تبدیل 4c's به 4p's - پنج قاعده مدیریت توزیع - تکنیک‌های فروش - توسعه ائتلاف راهبردی - مدیریت بازاریابی راهبردی برای فرصت‌های داخلی و صادراتی - برندازی - تحلیل کanal بازار - بودجه‌بندی و ارزشیابی طرح بازاریابی - بازاریابی بین‌المللی - نهادهای تعیین قیمت (سازو کارهای کشف قیمت، روابط قیمتی در بازارهای آتی کالا) - اختلاف قیمت‌ها و تغییرپذیری (حاشیه‌های بازاریابی، تقاضه‌های مربوط به کیفیت، روابط مکانی قیمت، نوسان قیمت در طول زمان، روابط کلی قیمت محصولات کشاورزی-غیرکشاورزی) - قیمت و خرید تضمینی - خرید توافقی - سیاست‌ها و رویکردهای کاهش طول کanal بازارهای کشاورزی و حاشیه بازار - بازاریابی مستقیم - شیوه‌های رفع انحراف از تجارت محصولات کشاورزی - موانع ورود به بازارهای بین‌المللی - تجارت بین‌الملل و تعرفه‌های واردات و صادرات - شناخت تجارت بین‌الملل کشاورزی - موافقتنامه‌های تجارت بین‌المللی کشاورزی - سیاست‌های ارتقاء رفاقت‌پذیری صادرات - اصلاحات تجارت کشاورزی در سازمان تجارت جهانی - اصلاحات و بهبود دستیابی به بازار.

روش ارزیابی (درصد)

میان‌ترم	آزمون نهایی	پژوهه	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۲۰	%۵۰	-	%۴۰

منابع:

۱. نجفی، ب. کاظم نژاد، م و خزین، ب. ۱۳۸۴. بازاریابی محصولات کشاورزی در ایران. تهران، انتشارات موسسه پژوهش‌های برنامه ریزی و اقتصاد کشاورزی
۲. گرجی، آ و کانلر، ف. ۱۳۸۷. اصول بازاریابی. (ترجمه: فروزنده، ب). تهران، شر آموخته.

عنوان درس به فارسی: مدیریت ریسک در کشاورزی	رده درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	تعداد ساعت:	واحد نظری واحد عملی
عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Risk Management	ردیف درس:	۲	اختیاری	۳۲	
	نیازمندی:	☒ ندارد ☐ دارد	آموزش تکمیلی عملی:	☐ کارگاه ☒ آزمایشگاه ☐ سفر علمی ☐ سمینار	

هدف: آشنایی با اصول و روش‌های مدیریت بیمه و ریسک در بخش کشاورزی

رئوس مطالب:

ریسک و عدم حتمیت، روش‌های ارزیابی و اندازه گیری ریسک، تصمیم‌گیری تحت شرایط عدم حتمیت و ریسک، معیارهای تصمیم‌گیری تحت شرایط ریسک، ریسک کشاورزی، منابع ایجاد ریسک کشاورزی، روش‌های مدیریت ریسک کشاورزی شامل روش‌های درون مزرعه‌ای و برون مزرعه‌ای، نگرش و ترجیحات ریسکی کشاورزان (ریسک گریزی، خشی، ریسک پذیری) طرح اقتصادی بیمه محصولات کشاورزی-اصطلاحات فنی بیمه محصولات کشاورزی-ابزارهای مدیریت ریسک قیمت محصولات کشاورزی-انواع بیمه محصولات کشاورزی (بیمه هزینه تولید، بیمه عملکرد، بیمه درآمد، بیمه تک خطره و خطرات منتخب، بیمه شاخص محور و انواع آن از قبیل آب و هوا، عملکرد و جمعیت دامی، از بین رفتن در اثر سرمایی زمستانی، بیمه چند خطره)-بیمه انکایی-قراردادهای بیمه (شرایط، پوشش و سطوح کاستی، نرخ حق بیمه، هزینه‌های اداری، مهلت‌ها، تعریف ریسک و انتخاب سبد ریسک، مسئولیت‌های طرفین قرارداد، آگاه‌سازی از رویدادهای ریسکزا، کنترل آسیب و اقدامات پس از خسارت)-مشکلات ذاتی بیمه محصولات کشاورزی و راهکارهای نوآورانه-نقش بیمه‌های خصوصی در مدیریت ریسک کشاورزی-سیاست‌های بیمه محصولات کشاورزی در ایران-بورس کالاهای کشاورزی-اوراق قراردادهای سلف-قراردادهای آئی و اختیار معامله-تجارب موفق جهانی بیمه کشاورزی.

روش ارزیابی (درصد)

عیان ترم	آزمون نهایی	پژوهش	سایر (به اختیار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

۱. قاسمی، ع. ۱۳۸۷. اقتصاد و مدیریت ریسک کاربرد در بخش کشاورزی، انتشارات جنگل.
۲. وتوس، د و گودرزی، ح. ۱۳۸۲. مدیریت ریسک. انتشارات نگاه داش.
3. Hardaker, J.B., R.B.M. Huirne, J.R. Anderson and G. Lien. 2004. Coping with risk in agriculture. 2nd ed. Wallingford, UK: CABI.
4. Luther Tweeten & Stabiley R. Thompson, 2002. Agricultural policy, chapter 7. Iowa State Press.

 دروس پیش‌پرداز نسبت به کارهای کشاورزی	عنوان درس به فارسی: توسعه کسب و کارهای کشاورزی
عنوان درس به انگلیسی: Agribusiness Development	ردیف درس: ۱۷
تعداد ساعت: ۳۲	نوع واحد: انتخابی

هدف: آشنایی با الگوهای اساسی و چالش‌های توسعه کسب و کارهای کشاورزی

رسالة مطالع:

روندها و مسائل بخش کشاورزی، مفهوم کشاورزی و کسب و کار، اشکال مختلف سازمان کسب و کار، مراحل رشد شرکت‌ها، مراحل رشد کسب و کارهای کوچک، ویژگی‌های تولیدات کشاورزی، هدف و ماهیت مدیریت کسب و کار، اجزای توسعه ایده کسب و کار موفق (شناسایی فرصت، تحلیل امکان‌پذیری، نگارش طرح تجاری، صنعت و تحلیل رقبا، توسعه مدل کسب و کار موفق)، طراحی کسب و کار مزرعه (راهبرد مزرعه، راهبرد و طرح بازاریابی، بودجه‌بندی بنگاه، طرح مالی، طرح مدیریتی، راهبرد اجرا، راهبرد خروج)، ارزشیابی و کنترل کسب و کار کشاورزی، اهداف بنگاه کسب و کار کشاورزی، ویژگی‌های کسب و کار کشاورزی موفق (اهداف عینی روشن، برنامه‌ریزی صحیح، سازمان منسجم، چنانایی صحیح، طرح‌بندی و اندازه، تأمین مالی کافی، مدیریت کارا، روابط همساز با کارگران و...)، تصمیمات بهینه با استفاده از تحلیل مدیریتی، شناخت اجزاء و کاربردهای تحلیل عملکرد (مانند شاخص‌های کلیدی، تحلیل روند و تحلیل نسبت)، تحلیل سوددهی، بودجه‌بندی، تأمین مالی کسب و کار و رشد، ۳ C's بهبود فضای تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط کشاورزی، مدل‌های نوآورانه تأمین مالی کسب و کارهای کوچک و متوسط کشاورزی، بازار معاملات لحظه‌ای یا بازار نقدی، بورس اوراق بهادار، حفظ رقابت‌پذیری، رویکرد همترازی استراتژیک برای مهندسی مجدد موثر فرآیند کسب و کار (business process reengineering)، مدیریت راهبردی منابع انسانی (استفاده از راهبرد کاملاً تلفیقی منابع انسانی برای بالغه کردن پتانسیل نیروی انسانی کسب و کار)، چارچوب‌های توسعه کسب و کارهای کشاورزی (خوش، هاب، مجتمع، پارک و غیره)، کشاورزی قراردادی (تعريف، تاریخچه، انواع، دلایل توسعه کشاورزی قراردادی در کشورهای در حال توسعه، چشم‌اندازهای مفهومی و نظری کشاورزی قراردادی، تحلیل ابتکارات موفق و ناموفق کشاورزی قراردادی، کشاورزی قراردادی و دستیابی وسیع به بازار)، توسعه فقیرگرایی کسب و کارهای کشاورزی، توسعه تعاونی‌ها، توسعه بنگاه‌های کارآفرینانه اجتماع محور، توسعه بازارهای کارآمد نهاده کشاورزی، مشکلات عمدۀ کسب و کارهای کشاورزی ایران، بحث و پرسی، مطالعات موردي کسب و کارهای کشاورزی موفق در ایران و جهان.

روش ارزیابی (درصد)

سایر (به اختیار مدرس درس)	پیروزه	آزمون نهایی	میان ترم
-	%۲۰	%۵۰	%۲۰

منابع:

برنامه عمران ملل متحده، ۱۳۸۰. توسعه واحدهای صنعتی کوچک روستایی، روستا و توسعه.

1. Beale, Ben., et al. 2010. Farm business planning. University of Maryland. Available at: <https://www.extension.umd.edu/sites/default/files/docs/Case%20Study.pdf>
2. Beierlein, James G., Schneeberger Kenneth C., and Osburn, Donald D. 2008. Principles of agribusiness management.
3. Chittenden, F., Hall, G., & Hutchinson, P. 1996. Small firm growth, access to capital markets and financial structure: Review of issues and an empirical investigation. *Small Business Economics*, 8(1), 59-67.
4. da Silva, Carlos A. and Rankin, Marlo. 2014. Contract farming for inclusive market access. Food and Agriculture Organization Of The United Nations.
5. International Finance Corporation Innovative. 2012. Agricultural SME finance models.
6. Lewis, V. L., & Churchill, N. C. 1983. The five stages of small business growth. *Harvard business review*, 61(3), 30-50.
7. Prowse, Martin and Thirion, Marie-Cécile. 2012. Contract farming in developing countries - A Review.
8. Wiklund, J., & Shepherd, D. 2005. Entrepreneurial orientation and small business performance: a configurational approach. *Journal of business venturing*, 20(1), 71-91.

عنوان درس به فارسی: کارآفرینی کشاورزی	رده درس: ۱۸	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: اختیاری	۰ واحد نظری ۲ واحد عملی	دروس پیش‌غایلی: تمارید درس آموزشی
عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Entrepreneurship	تعداد ساعت: ۳۲	ردیف درس:	دارد	ندارد	آموزش تکمیلی عملی: ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار

هدف: آشنایی با اصول و روش‌های کارآفرینی کشاورزی

رئوس مطالب:

مفهوم کارآفرینی، ایده‌پردازی در کسب و کار، آشنایی با اصول و روش‌های تفکر انتقادی و خلاقیت، تکنیک‌های تولید ایده، شناخت کارآفرینی در کشاورزی، تفاوت مدیریت کشاورزی و کارآفرینی کشاورزی، پاسخ‌های کارآفرینانه، موائع کارآفرینی کشاورزی، ویژگی‌های کارآفرینان کشاورزی، صفات شخصیتی کلیدی مهندسان برای توسعه نوآوری و فناوری، گرایشات کارآفرینانه، صلاحیت‌های کارآفرینانه کشاورزی، پرورش مهارت‌های کارآفرینی، نقش ترویج در توسعه ظرفیت کارآفرینی، توسعه کارآفرینی کشاورزی در بین جوانان، انواع کسب و کار کشاورزی، انواع مالکیت کسب و کار، گام‌های استقرار کسب و کار کشاورزی، طراحی و تدوین طرح کسب و کار، کارآفرینی زنجیره‌ای، کارآفرینی و اقتصاد کشاورزی، مدیریت فناوری و نوآوری، نوآوری پرخطر، ریسک کارآفرینانه و سرمایه‌گذاری، تجاری‌سازی تحقیقات، اخلاق کسب و کار، فروش محصولات کشاورزی، مدیریت مالی و اعتبارات کسب و کار کشاورزی، مدیریت منابع انسانی در کسب و کار، قوانین دستمزد و کار، پرداخت دستمزد، راهبردهای مالیات، راهبردها و مهارت‌های مذاکره، حفاظت از کسب و کار، مدیریت تولید، توزیع و عملیات، رشد و توسعه کسب و کار، راهبردهای خروج از کسب و کار، آشنایی با کارآفرینان بخش کشاورزی، آشنایی با زمینه‌های عملی کارآفرینی در بخش کشاورزی، آشنایی با ابتكارات کارآفرینی کشاورزی^۷، کارآفرینی پایدار.

روش ارزیابی (درصد)

میان نمره	ازمون نهایی	پروردگار	سایر (به اختصار مدرس درس)
%۳۰	%۵۰	-	%۲۰

منابع:

۱. احمدپور واریان، م. ۱۳۸۰. کارآفرین (تعاریف - نظریات - الگوها)، شرکت پردیس ۵۷
۲. صدرقلایی، ج. ۱۳۸۱. سازمان‌های کارآفرین، موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی - مرکز تدوین و انتشارات منابع مدیریت و برنامه‌ریزی.

3. Amadi, Ugochukwu P.N. 2012. Agricultural entrepreneurship development for youth empowerment in Nigeria: Constraints and Initiatives for Improvement. *Journal of Educational and Social Research* Vol. 2 (10).
4. Caggese, A. 2012. Entrepreneurial risk, investment, and innovation. *Journal of Financial Economics*, 106 (2), 287-307.
5. Dean, T. J., & McMullen, J. S. 2007. Toward a theory of sustainable entrepreneurship: Reducing environmental degradation through entrepreneurial action. *Journal of Business Venturing*, 22(1), 50-76.
6. Kahan, David. 2012. Entrepreneurship in farming. *Food and Agriculture Organization of the United Nations*.
7. Wiklund, J., & Shepherd, D. 2005. Entrepreneurial orientation and small business performance: a configurational approach. *Journal of business venturing*, 20(1), 71-91.
8. Williamson, J. M., Lounsbury, J. W., & Han, L. D. 2013. Key personality traits of engineers for innovation and technology development. *Journal of Engineering and Technology Management*, 30(2), 157-168.

